

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — ECONOMIA — POLITICA

APARE ODATĂ PE SĂPTAMÂNĂ

Sub conducerea D-lui SILIU RĂDULESCU Consilier la Curtea de Apel din București

COSTUL ABONAMENTULUI
A SE VEDEA PE COPERTĂ

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
15, STR. JULES MICHELET, 15

B. P. RĂDULESCU
REDACTOR-ADMINISTRATOR
1 Nov. 1893 — 17 Aug. 1931

Jurisprudența Română. — *Inalta Curte de Casație S. I.* — Stare de asediu. — Înființarea ei (Eugen Fericeanu cu Ministerul Public).

Inalta Curte de Casație S. I. — Recurs. — Casare cu trimiteră. — Complexul de judecată. (Primăria Chișinău cu Ad-ția Financiară Lăpușna).

Inalta Curte de Casație S. II. — Asanarea datoriilor. — Debitori principali, giranți (General I. Pavelescu cu Euterplia Leonida).

Inalta Curte de Casație S. III. — Ordonanțe prezidențiale. — Executare. — Suspendare. — (C. Tisescu cu Daniel Reuss).
Curtea de Apel din București S. III. — Simulație. — Dovadă. — Terții. — (H. Goldenberg cu moștenitorii Goldenberg).

Curtea de Apel din București S. IV. — Vânzare comercială. — Vânzare coactivă. (Moara Graff cu Frații Finți).

Jurisprudența Străină. — Cu nota D-lui D. Cotrutz.
Bibliografie.

JURISPRUDENȚA ROMANA

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE SECȚIUNI UNITE

Audiența de la 9 Mai 1935

Președinția D-lui D. Volanschi, Prim Președinte

Eugen Fericeanu și alții cu Ministerul Public

CONSTITUȚIONALITATEA LEGILOR. STARE DE ASEDIU. — ÎNFIINȚAREA EI. — ART. 92, 93, 101 ȘI 123 DIN CONSTITUȚIE.

Cu toate că instituirea stărei de asediu și deci extinderea jurisdicției militare ca o consecință, nu se poate face de cât în puterea unei legi, nimic însă nu se opune ca legiuitorul ordinar să autorize puterea executivă a lua în caz de necesitate, asemenea măsuri sub rezerva ratificării sale ulterioare, sau să ratifice măsurile luate anterior, oridecâte ori necesitatea și urgența lor, pentru apărarea Statului reclamă intervenția imediată a puterii executive în lipsa Parlamentului.

No. 34. Respinse motivele de neconstituționalitate și în consecință și recursul făcut de Eugen Fericeanu și alții împotriva Deciziei Curții Superioare de Justiție Militară cu No. 69 din 28 Aprilie 1934 și a sentinței Consiliului de război al Corpului II Armată cu No. 288 și 22 Aprilie 1934.

Curtea deliberând,

Având în vedere că prin sentința No. 288 din 22 Aprilie 1934, Consiliul de Război al Corpului II Armată a condamnat pe Locot. Colonel Precup Victor, Major Nicoară Vasile, Căpitan Plesaru Octavian,

căpitan Masarosiu Ștefan, Locot. Baci Tiberiu, Locot. Gligor Marian, Sublocot. Drodea Niclae, Șublocot. Năstase V. Constantin, Fericeanu Eugen, Orban, T. Iuliu, Măndruțiu M. Ilie, Penciu Teodor și Strâmbu Arsenie, la câte 10 ani reclusiune fiecare și la plata sumei de lei 110.000 în mod solidar despăgubiri către Stat.

Că, în contra acestei sentințe condamnării au făcut recurs la Curtea Superioară de Justiție Militară care prin decizia No. 69 din 28 Aprilie 1934 a respins recursurile;

Impotriva deciziei Curții de Justiție Militară și a sentinței Consiliului de Război, au declarat recurs la Inalta Curte de Casație Ilie Măndruțiu, Teodor Panciu, Arsene Strâmbu, Iuliu Orban și Eugen Fericeanu, acesta din urmă invocând, între alte motive și neconstituționalitatea Inaltului Decret No. 3376 din 1933, a jurnalului Consiliului de Miniștri din 30 Decembrie 1933 și a legii pentru ratificarea menționatului Decret din 16 Martie 1934; Inalta Curte de Casație și Justiție S. II a respins motivele din recursurile de mai sus iar în ce privește motivul privitor la neconstituționalitate, a trimis dosarul Secțiilor Unite.

Asupra motivului de neconstituționalitate în următoarea cuprindere:

„Neconstituționalitatea Decretului Regal No. 3376 din 1933 din 30 Decembrie 1932, a jurnalului Consiliului de Miniștri din aceeași zi și a legii pentru înființarea stărei de asediu din 16 Martie 1934. Violarea art. 92, 93 și 101 din Constituție.

Având în vedere că prin acest motiv recurentul susține că legea din 16 Martie 1934, sub regimul căreia a fost judecat cât și Decretul Regal din 30 Decembrie 1933, pentru instituirea stărei de asediu și care a fost ratificat prin legea de mai sus, sunt neconstituționale, întrucât prin ele s'au violat dispozițiunile art. 92, 93 și 101 din Constituție.

Având în vedere că prin acest motiv recurentul susține că legea din 16 Martie 1934, sub regimul căreia a fost judecat cât și Decretul Regal din 30 Decembrie 1933 pentru instituirea stărei de asediu și care a fost ratificat prin legea de mai sus, sun-

neconstituționale, întrucât prin ele s'au violat dispozițiunile art. 92, 93 și 101 din Constituție.

Considerând că prin art. 92 din Constituție se prevede că Guvernul exercită puterea executivă în numele Regelui și în modul stabilit prin Constituție, iar prin art. 93 următor se arată că miniștri întruniți alcătuiesc Consiliul de Miniștri care este prezidat cu titlul de Președinte al Consiliului, de acela care a fost însărcinat de Rege cu formarea guvernului.

Considerând că între aceste dispozițiuni constituționale și acelea ale legii și Decretului Regal prin care s'a instituit starea de asediu nu poate exista nici o contrarietate, legea din 14 Martie 1934 prin care s'a ratificat Decretul din 30 Decembrie 1933 fiind edictată pe baza și în aplicarea dispozițiunilor acestui text din Constituție, de a cărui violare de altfel, recurentul nu se plânge.

Considerând că art. 101 din Constituție — invocat de asemenea de recurent prin motivul său — prevede că nici o jurisdicție nu se poate înființa de cât numai în puterea unei legi și că nu pot fi create în nici un mod în vederea judecării unor anume procese Comisiuni și Tribunale extraordinare.

Considerând că, în speță, jurisdicția militară a fost extinsă în locul celei civile pentru unele infracțiuni privitoare la ordinea publică și siguranța Statului ca o consecință necesară a declarării stărei de asediu;

Că, dacă este adevărat că instituirea stărei de asediu și deci și extinderea jurisdicției militare, ca o consecință, nu se poate face decât în puterea unei legi, nimic nu se opune însă ca legiuitorul ordinar să autorizeze puterea executivă a lua, în caz de necesitate, asemenea măsuri sub rezerva ratificării sale ulterioare, sau să ratifice măsurile luate anterior, ori de câte ori necesitatea și urgența lor pentru apărarea Statului reclamă intervenția imediată a puterii executive în lipsa Parlamentului;

Că, astfel fiind și întrucât în speță Decretul Regal prin care s'a instituit starea de asediu, a fost ratificat de Parlament, urmează că atât acel Decret, cât și legea prin care a fost ratificat și cu care formează un tot, nu contravin nici unui principiu constituțional;

Considerând că prin motivul de recurs recurentul atacă ca neconstituțional și jurnalul Consiliului de Miniștri, prin care s'a pus în executare măsurile legale mai sus arătate;

Considerând că sub acest raport recursul de neconstituționalitate este inadmisibil, deoarece jurnalele Consiliilor de Miniștri nefiind opera Puterii Legiuitoare, ele nu pot fi atacate ca neconstituționale înaintea Secțiunilor Unite ale acestei Inalte Curți, potrivit art. 101 din Constituție, deoarece acest text atribue Secțiunilor Unite competența de a judeca numai Constituționalitatea legilor iar nu și a actelor Puterii Executive.

Astfel fiind recursul urmează a se respinge.

Pentru aceste motive respinge.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S I-a

Audiența de la 12 Martie 1935

Președinția D-lui S. Tipei consilier

Primăria Chișinău cu Ad-ția Financiară Lăpușna.

RECURS. — CASARE CU TRIMETERE. — COMPLECT DE JUDECATĂ COMPUS CU UN JUDECĂTOR CARE A PARTICIPAT LA DAREA DECIZIEI CASATE ART. 30 AL. 3 ȘI 52 LEGEA CURȚII DE CASAȚIE. — ART. 276 ȘI 280 PR. CIVILA.

Cu toate că art. 52 din legea Curții de Casație prevede că atunci când în urma casării, se trimite afacerea spre o nouă judecare înaintea aceleiași instanțe, se va proceda la judecată de o altă secțiune sau alt complect, totuși dacă și în noul complect de judecată a figurat vreunul din judecătorii cari luaseră parte la prima judecată, acest fapt nu poate atrage casarea deciziunii dată de un complect în asemenea constituire dacă recuzarea judecătorului care participă pentru a doua oară la judecată, nu a fost propusă înaintea complectului care judeca pricina, de oarece recuzarea unui magistrat nu e o chestiune de ordine publică ci o facultate lăsată părților de a uza sau nu de ea după cum găsesc necesar.

No. 478. — Respins recursul făcut de Primăria Municipiului Chișinău în contra sentinței cu No. 970/1934 data de Tribunalul Lăpușna în proces cu Ovsie Fradis și Ad-ția Financiară Lăpușna.

Curtea deliberând,

Asupra recursului făcut de Primăria Municipiului Chișinău în contra sentinței cu No. 970 din 1934, dată de Tribunalul Lăpușna S. III în proces cu Ovsie Fradis și Administrația Financiară a jud. Lăpușna.

Văzând motivul I de casare astfel formulat:

„Violarea art. 52 din legea pentru Curtea de Casație în Justiție publ. în Mon. Oficial No. 77 din 31 „Martie 1932 în coroborare cu art. 30 alin. 3 și 6 „din aceeași lege.

Având în vedere sentința atacată cu recurs, din care rezultă că Ițca Clingher închiriind Primăriei recurente, imobilul său din Chișinău, str. Haralambie No. 38, a cedat, la 17 Iunie 1925, intimatului Ovsie Fradis dreptul asupra chiriei ce i-o datorează Primăria; că Ițco Clingher fiind la rândul său chiriaș al Primăriei recurente, aceasta a intentat acțiune în contra lui pentru a-i plăti drept chirie suma de 33.280 lei, aplicând totodată poprire asupra chiriei ce acesta avea de primit pentru imobilul său din str. Haralambie 38; că prin sentința civilă No. 154 din 1926, Tribunalul Lăpușna S. II-a, confirmând cartea de judecată No. 1796 din 1926 a Judecătoriei ocolului I Urban Chișinău, a recunoscut intimatului Ovsie Fradis dreptul asupra sumei de 32.250 lei, poprită în mâinele Primăriei pentru acoperirea pretențiunilor pe cari le avea contra lui Ițco Cligher; că în baza acestei hotărâri, rămasă definitivă, Ovsie Fradis cerând Primăriei să-i plătească suma arătată, aceasta a refuzat plata pe motiv că suma pretinsă a fost achitată de Primărie Administrației Financiare Lă-

pușna pentru datorii pe cari le avea Ițco Cligher către fisc, prezentând în dovedire adresa și chitanța percepției respective și obiectând că datoria debitorului Cligher către fisc era cu mult anterioară epocii când s'a făcut cesiunea creanței menționate mai sus și că cesiunea a fost făcută în dauna Statului; că în urma acestora, Ovsie Fradis a intentat acțiune la 27 Iunie 1930 în contra Primăriei recurente, cerând să fie obligată a-i plăti suma de 32.250 lei ce i s'a recunoscut prin sentința No. 154 din 1927, iar Primăria a chemat în garanție Ad-ția Financiară a jud. Lăpușna, căreia îi plătitese suma pretinsă prin acțiune pentru sarcinele cari grevau imobilul lui Cligher; că judecătoria I Urbană Chișinău a admis acțiunea intentată de Ovsie Fradis, a obligat pe recurentă să-i plătească suma pretinsă și a admis și cererea de chemare în garanție, obligând administrația financiară să restituie Primăriei aceeași sumă; că Primăria făcând apel, Tribunalul Lăpușna S. I-a, prin sentința No. 38 din 1932, l-a respins ca nefondat; că Inalta Curte de Casație, prin decizia No. 15 din 1934, a casat sentința Tribunalului și a trimis pricina la același Tribunal spre o nouă judecată.

Că judecând ca instanță de trimitere, Tribunalul Lăpușna S. III-a, prin sentința atacată cu recursul de față, a respins ca nefondat apelul făcut de recurentă și a menținut în totul cartea de judecată No. 3121 din 1930 a judecătoriei I Urbană Chișinău.

Că pentru a da această soluțiune, Tribunalul constată și motivează că din examinarea sentinței No. 154 din 1927, se vede că Primăria a fost obligată să plătească intimatului suma de 32.250 lei, printr-o sentință de validare de poprire; că independent de motivarea hotărârii sale, Tribunalul, pentru a respinge apelul, se ocupă în mod formal de chestiunea impozitelor datorite de cedent fisco și Primăriei și pronunță totuși hotărârea sa prin care dă câștig de cauză intimatului Fradis; că din acel moment obligația Primăriei decurge din însăși hotărârea judecătorească, nu din cesiune; că, acțiunea de față nu are alt obiect decât acela de a cere respectarea hotărârii judecătorești anterioare; că această hotărâre se referă la același obiect și cauză juridică, anume plata sumei cesionată și că ea a intervenit între aceleași persoane: Primăria și Fradis, și prin urmare există autoritate de lucru judecat pe care se menține obligațiunea Primăriei de a plăti.

Având în vedere că prin motivul I de casare se impută Tribunalului că ar fi violat art. 52 din legea pentru Curtea de Casație și Justiție prin aceea că, judecând ca instanță de trimitere, s'a constituit cu d. Președinte Sava, care luase parte și la darea sentinței casate.

Considerând că legea de organizare a Inaltei Curți de Casație prevăzând prin art. 52 că în cazul când, în urma casării, Curtea dispune trimiterea afacerii în judecata aceleiași instanțe care a judecat și înaintea casării, se va proceda la judecată de o altă Secțiune sau alt complex, prin aceasta n'a urmărit

decât — confundând principiul recuzării din art. 276 al. 6 să împiedice ca procesul să fie judecat de aceeași judecători cari și-au mai dat părerea asupra lui.

Considerând că recuzarea unui magistrat, în genere, nefiind o chestiune de ordin publică, ci constituind numai un drept sau o facultate lăsată pe de o parte justițiabililor, când voesc și găsesc necesar de a uza de ea, iar pe de alta o obligațiune morală impusă judecătorului, și întrucât potrivit art. 280 pr. civ. recuzarea nu se poate propune decât înaintea instanței din care face parte judecătorul recuzabil, urmează că în speșă recurenta nepropunând recuzarea d-lui președinte al Tribunalului înaintea complexului care a judecat pricina, nu o poate propune înaintea Inaltei Curți pe calea unui motiv de casare și prin urmare motivul I de casare nu este întemeiat (1).

Pentru aceste motive respinge.

INALTA CURTEA DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S II-a

Audiența de la 9 Iunie 1935

Președinția D-lui C. G. Rătescu președinte

General I. Pavelescu cu Euterpia Leonida

ASANAREA DATORILOR. — DEBITORI PRINCIPALI. — GIRANTI. — SOLIDARITATE. — ART. 24 DIN LEGEA ASANĂRII

Dacă art. 24 din legea pentru reglementarea datoriilor agr. cole și urbane, prevede că atunci când debitorul agricol intrând în vreuna din prevederile acestei legi, are datoriile sale garantate sau girate și de alte persoane în ori-ce mod, obligațiunile acestea se reduc și se eșalonează după cuantumul și termenele de plată ale creanței principale, nu se poate însă susține că și în cazul când sunt mai mulți debitori principali, și numai unul din ei satisface dispozițiile legii de asanare, codebitorul să fie și el privit că intră în prevederile legi spre a autoriza pe garant să ceară reducerea obligațiunii sale în proporție și în condițiile creanței garantate.

No. 810. — Respings recursul făcut de General I. Pavelescu în potriiva Sentinței cu No. 9/934 a Trib Ilfov S. III civ. cor. dată în proces cu Euterpia Leonida.

Curtea deliberând,

Asupra recursului introdus de General I. Pavelescu împotriva sentinței cu No. 91/934 a Tribunalului Ilfov S. III-a c. c., dată în proces cu Euterpia Leonida.

Văzând motivele de casare:

„Violarea art. 24 din legea pentru reglementarea datoriilor agricole din 14 Aprilie 1933, precum și greșita interpretare a legii reglementării datoriilor agricole”.

Având în vedere că intimata Euterpia Leonida, în baza unei cambii semnată de Sofia și Colonel I. Georgescu-Sebastian ca emitenti și de general I. Pa-

1) Motivul II de casare fără interes jurisprudențial.

velescu ca girant, a înființat o poprire în mâinile Primăriei Municipiului București S. III Albastru asupra sumelor ce avea de plătit recurentului general I. Pavelescu, în calitate de consilier comunal, după care obținând titlul executor a cerut validarea acestei popri, admisă de prima instanță.

Că, Tribunalul respingând apelul debitorului poprit, generalul I. Pavelescu a făcut contestațiune la executarea sentinței de validare pentru a se ordona suspendarea acestei execuțiuni până la judecarea cererii de asanare introdusă de debitorul principal colonel I. Georgescu-Sebastian conform legii din 14 Aprilie 1933, contestatorul înțelegând să beneficieze de dispozițiunile art. 24 ca girant al obligațiunii cambiale.

Că, judecătoria a respins această contestațiune, iar debitorul recurent a declarat apel pe motiv că întrucât emitentul colonel I. Georgescu-Sebastian făcuse cerere de moratoriu, — el contestatorul-potrivit art. 24 al legii din 14 Aprilie 1933 se bucură de suspendarea executării acordată debitorului principal, deși codebitoarea Sofia colonel Georgescu nu solicitase și ea moratoriu.

Că, Tribunalul Ilfov S. III c. c., de acord cu concluziunile creditoarei Euterpia Leonida, a găsit nefondată argumentația recurentului și motivând în drept că debitorii unei cambii nu pot opune unul pentru altul excepțiuni particulare calității lor respective, deoarece solidaritatea cambială este caracterizată de pluralitatea legăturilor independente dintre creditori și diferiții codebitori solidari, conchide că generalul I. Pavelescu — girant al soților Georgescu — nu poate opune creditoarei excepțiunea rezultând din legea asanării și, în consecință, îi respinge apelul, prin sentința cu No. 91/934 atacată de apelant cu recursul de față.

Având în vedere că recurentul pretinde astăzi că, judecând astfel, Tribunalul violează art. 24 din legea asanării al cărui înțeles este că în cazul mai multor debitori principali solidari, este suficient ca numai unul din ei să ceară asanarea pentru ca girantul să poată beneficia de avantajele legii.

Că, în specie, este exact că eminenta Sofia colonel Georgescu nu a făcut cerere de moratoriu, întrucât însă o asemenea cerere se găsea introdusă de soțul ei Colonel I. Georgescu-Sebastian, al doilea emitent al cambiei, în această situațiune recurentul susține că el, ca garant al datoriei cambiale, era în drept să beneficieze de moratoriul acordat de lege unuia din debitorii principali, în virtutea principiului solidarității.

Considerând că art. 24 din legea pentru reglementarea datoriilor agricole și urbane publicată în Monitorul Oficial No. 88 din 14 Aprilie 1933, dispune următoarele:

Când debitorul agricol intrând în vreuna din prevederile acestei legi are datoriile sale garantate sau girate și de alte persoane în orice mod, obligațiunile acestea se reduc și se eşalonează după quantumul,

condițiunile și termenele de plată ale creanței principale”.

Considerând că în conformitate cu această dispozițiune, care nu este decât reproducerea principiului general din art. 1654 c. civ., privitor la natura și înfăptuirea fidejusiunii, dacă sunt mai mulți debitori principali solidari, ca în cazul de față, garantul (fidejursorul) nu poate fi admis să invoace beneficiul reducerii și eşalonării obligațiunii sale de garanție decât cu condițiunea ca toți debitorii să intre în prevederile legii, aceasta fiindcă prin efectul solidarității oricare dintre debitori putând fi constrâns la plata integrală a datoriei (art. 1039 c. c.), creditorul este în drept să urmărească pe debitorul rămas în cazul când ceilalți pot justifica în favoarea lor o circumstanță personală de natură să-i absolve (art. 1047) c. c., iar, pe de altă parte, pentru motivul că solidaritatea care unește pe debitorii aceleiași creanțe nu înlătură raportul de autonomie în care se găsesc acești debitori față de creditorul lor comun din punctul de vedere al situațiunii lor particulare, cum este aceea creată de legea asanării, deci nu se poate susține că dacă unul din debitorii principali satisface dispozițiunile legii de asanare, codebitorul să fie privit că intră și el în prevederile legii spre a autoriza pe garant să ceară reducerea obligațiunii sale în proporție și în condițiunile creanței garantate, prin aplicațiunea art. 34 mai sus citat.

Că, dar, urmează a vedea că, în specie, din moment ce codebitoarea solidară Sofia Colonel I. Georgescu-Sebastian nu a făcut cerere de moratoriu, ci numai soțul ei debitorul principal Colonel I. Georgescu-Sebastian, recurentul general I. Pavelescu nu avea calitatea să beneficieze de dispozițiunile art. 24 din legea asanării privitoare la reducerea și eşalonarea obligațiunii de garanție, astfel încât tribunalul nu a violat acest text de lege când i-a respins apelul, prin urmare motivele de casare sunt neîntemeiate și întrucât, în ce privește motivul suplimentar, acesta a fost depus peste termen și nu interesează ordinea publică spre a fi luat în discuțiune din oficiu, conform art. 36 al. V din legea Curții de Casație, recursul de față cată a se respinge.

Având în vedere și cererea intimă Euterpia Leonida de a i se acorda cheltueli de judecată pe cari, apreciind, le fixează la 3000 (trei mii) lei.

Pentru aceste motive respinge.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S.III-A

Audiența de la 10 Decembrie 1935.

Președinția D-lui D. G. Lupu, președinte

Const. Tisescu cu Daniel Reuss

ORDONANȚE PREZIDENTIALE ÎN REFERE.—EXECUTARE.—DACĂ POATE FI SUSPENDATĂ PRIN FACEREA RECURSULUI.—ART. 66 BIS PR. CIVILĂ ȘI 71 LEGEA ORGANICĂ A CURȚII DE CASAȚIE

În materie de ordonanță prezidențială dată în conformitate cu art. 66 bis. pr. civilă este inadmisibilă suspendarea executării în caz de recurs, de oare ce formula executorie este

de esența acestor ordonanțe și suspendarea lor ar anihila în totul întreaga instituție a referendului

Nr. 2118—Admis recursul făcut de Const. Tisescu în contra jurnalului cu Nr. 8255/935 a Trib. Ilfov S. III-a proces cu Daniel Reuss.

Curtea deliberând,

Asupra recursului făcut de Const. Tisescu în contra jurnalului No. 8255 din 6 Aprilie 1936 a Tribunalului Ilfov S. III-a c. c. dat în proces cu Daniel Reuss;

Având în vedere că în prealabil intimatul a cerut amânarea cercetării recursului spre a putea formula și depune la dosar întâmpinare la motivele suplimentare de recurs, deoarece dela 30 Noembrie 1935, data comunicării acestor motive și până la 10 Decembrie, ziua acestui termen, n'au trecut 15 zile, astfel că, în conformitate cu art. 36 din legea de organizare a Inaltei Curți, este încă în termen să-și formuleze întâmpinarea.

Că în al doilea rând, intimatul a cerut amânarea și pe considerațiunea că, jurnalul Tribunalului din 1 Aprilie 1935 în care sunt consemnate concluziile părților în cererea de suspendare precum și jurnalul din 3 Aprilie 1935 de amânarea pronunțării, jurnalele ce sunt necesare în soluționarea motivelor suplimentare de casare, nu se află la dosar, iar greșierul Tribunalului, după cum se constată din referatul aflat la dosar, atestă ca aceste jurnale nu se mai găsesc la Tribunal; că în această situațiune, pretinde intimatul, dosarul urmează a se înainta Tribunalului spre a se proceda la cercetări în conformitate cu art. 487 pr. pen.

Având în vedere că recurentul a combătut ambele incidente de amânare.

Considerând că primul incident de amânare este nefondat și urmează a fi respins ca atare, deoarece la data de 19 Noembrie 1935, când procesul s'a amânat la această dată și când intimatul a primit acest termen în cunoștință și a cerut numai ca motivele suplimentare de casare ce se vor formula, să-i fie comunicate prin Portăreii Curții de Casație, ceea ce s'a îndeplinit, a avut cunoștință că termenul este mai scurt de 15 zile și că prin urmare nu va putea avea acest termen pentru formularea întâmpinării, totuși n'a făcut nici o obiecțiune;

Că astfel fiind primul incident de amânare, este nefondat și urmează a fi respins, iar al doilea incident de amânare se unește cu fondul.

In fond:

Având în vedere că prin jurnalul atacat cu recurs Tribunalul a suspendat în mod provizoriu, până la judecarea recursului, executarea începută de recurent pe baza sentinței No. 309 din 1935 pronunțată de Tribunal ca instanță de apel în materie de ordonanță prezidențială.

Având în vedere că în contra acestui jurnal de suspendare Const. Tisescu a formulat recurs pentru două motive de casare, iar ulterior a mai formulat un motiv de casare suplimentar:

Asupra primului motiv de casare formulat:

„Valoarea art. 66 bis pr. civ. Violarea art. 71 le-

gea organică a Inaltei Curți de Casație. Exces de putere.

Având în vedere că prin acest motiv de casare recurentul se plânge de violarea art. 66 bis. pr. civ. și art. 71 din legea de organizare a Inaltei Curți de Casație și exces de putere, susținând că suspendarea executării în materie de ordonanță prezidențială este inadmisibilă, deoarece ar face iluzorie măsura luată pe această cale și care este de natură urgentă.

Considerând că executarea ordonanțelor și hotărârilor date în materie de référé, nu poate fi suspendată odată cu facerea recursului în conformitate cu art. 71 din legea pentru organizarea Curții de Casație, deoarece pe de o parte acest text nu vizează decât hotărârile pronunțate asupra fondului pricinilor, iar pe de altă parte, puterea executorie fiind de esența acestor ordonanțe și hotărâri, suspendarea executării lor în caz de recurs, ar anihila în totul întreaga instituție a référéului;

Că astfel fiind și întrucât în speță prin jurnalul supus recursului, Tribunalul a suspendat executarea sentinței No. 309 din 1935 pronunțată în materie de référé, prin aceasta a violat textele, invocate în motivul de casare și a săvârșit un exces de putere pronunțând o hotărâre casabilă.

Că deci motivul I de casare fiind fondat, recursul urmează a fi admis și jurnalul No. 8255 din 1935 al Tribunalului Ilfov S. III-a c. c. casat, fiind inutil a mai examina celelalte motive de casare precum și cererea de amânare făcută în legătură cu aceste motive de casare.

In fond, și pentru aceleași considerațiuni, cererea de suspendarea executării se respinge ca nefondată, cu cheltueli de judecată, pe cari apreciind, Inalta Curte le fixează la 2000 lei.

Pentru aceste motive admite.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI S. III-a

Audiența dela 19 Februarie 1936

Președinția D-lui Aurel Bogdan, președinte

Henry Goldenberg cu Herman Goldenberg

SIMULAȚIUNE. DEPOZIT. SUCCESORI CU TITLU UNIVERSAL. DOVADA CU MARTORI. INADMISSIBILITATE. SIMULAȚIE. SUCCESORI UNIVERSALI. TERȚI FAȚĂ DE ACTUL CARE ATACĂ REZERVA. PROBA CU MARTIRI. ÎN CE CONDIȚII POATE FI ADMISĂ.

1° Este inadmisibilă proba cu martori, cerută de succesorii universali ai părților contractante, în dovedirea ca simulat a unui act pentru că ar ascunde în realitate un depozit, de oare-ce ei nu pot avea mai multe drepturi de cât autorul lor, care pentru a se apăra de un act simulat trebuia să depună un contra înscris.

2° Dacă este exact în drept că moștenitori universali deși nu pot ataca actele făcute de autorul lor, ei pot totuși ataca acele acte făcute în fraudă lor și prin care li se atacă rezerva, căci în acest caz ei acționează în virtutea dreptului lor propriu pe care îl au dela lege, pentru aceasta însă ei trebuie să facă în prealabil dovada cu inventarul succesiunii a valorii bunurilor succesoriale, precum și

că prin actele făcute de decujus—fie ele reale sau simulate—s'a depășit cotitatea disponibilă atingându-li-se rezerva.

Jurnal Nr. 1328. Respinsă proba cu martori ceruți de apelantul Henry Goldenberg în proces cu Herman Goldemberg

Curtea,

Asupra cererii apelantului Henry Goldenberg de a i se admite proba testimonială spre a dovedi următoarele: 1. că pretinsul act de vânzare de drepturi succesoriale intervenit între defuncta Maria Goldenberg și pârât, este fictiv; că el constituie o încercare de a sustrage averea succesorală a defunctei în dauna moștenitorilor ei legali și rezervatari; 2. că valoarea averii succesoriale a defunctei Maria Goldenberg este de peste 8.000.000 lei; 3. că această avere se găsește depozitată la pârât.

Având în vedere că atât prin petițiunea de apel, cât și prin concluziile orale și scrise, apelantul a precizat caracterul acțiunii ce a întentat în contra intimatului, arătând că a înțeles să formuleze o simplă acțiune în plata unei sume de bani și anume o acțiune de depozit, după cum a denumit-o în ședința Curței din 13 Februarie 1936;

Având în vedere că prin jurnalul interlocutoriu No. 2375 din 20 Martie 1935, Curtea a stabilit că apelantul reclamant nu cere împărțirea averii mamei sale, ci pretinde că pârâtul să fie obligat la plata unei sume de bani aparținând numitei defuncte și pe care aceasta o deține fără drept și că în consecință nu este vorba de o acțiune succesorală, ci de o acțiune pentru pretenții în bani;

Având în vedere că potrivit art. 1191 cod. civ. dovada despre un lucru oarecare de o sumă sau de o valoare mai mare de 150 lei nu se poate face decât cu acte scrise, chiar pentru *depozit voluntar*; că legiuitorul repetă aceeași regulă în art. 1597 când spune că depozitul voluntar nu se poate face decât prin înscris;

Având în vedere că apelantul afirmă că intimatul în calitate de depozitar deține fără drept un depozit numerar în valoare de peste 8.000.000 lei pe care mama sa a moștenit-o dela soțul său David Goldenberg, părintele ambelor părți, și pe care i-a încredințat-o spre fructificare;

Având în vedere că valoarea depozitului fiind mai mare de 150, lei, proba testimonială nu este admisibilă, dacă reclamantul în această acțiune de depozit compare ca având cauză al mamei sale decedate;

Având în vedere că interogatoriul luat intimatului nu poate fi considerat ca un început de probă scrisă care să poată fi complectat cu martori, deoarece intimatul a negat categoric că între el și mama sa a intervenit vreodată vreun contract de depozit; că în instanța de apel, apelantul nu a mai susținut că interogatoriul constituie pentru el un început de probă scrisă, ci că acesta s'ar deduce din actul de vânzare autenticat la No. 1663 din 1924 de Tribunalul Brăila prin care Maria Goldenberg a vândut fiilor săi Ilie și Herman Goldenberg, pârâtul de azi, toate drepturile ce i se cuveneau ca succesoare a soțului vânzăto-

rei, David Goldenberg, în societatea în nume colectiv „D. Goldenberg și Fii” lichidată, pe prețul de 700.000 lei;

Având în vedere că din contextul acestui act de vânzare nu rezultă nimic în sensul susținerilor apelantului, căci actul nu conține nici o clauză din care să se poată deduce o probă cât de neînsemnată în privința încheerii vre-unui contract de depozit, părțile comportându-se ca vânzător și cumpărător, pur și simplu;

Având în vedere că proba cu martori în dovedirea ca simulat a acestui act pentru că ar ascunde în realitate un depozit nu este admisibilă, căci succesorii universali ai părților contractante nu pot fi admiși a proba cu martori falsitatea cauzei actului, ei neputând avea mai multe drepturi decât autorul lor, care pentru a se apăra de un act simulat trebuia să opună un contra înscris;

Având în vedere că prin concluziile scrise, apelantul a mai susținut că mama sa se afla în imposibilitate morală de a obține un înscris, dela fiul său și că deci ar fi cazul aplicării art. 1198 cod. civil; că însă Curtea înlătură această susținere care nu a fost invocată în concluziuni orale; că, în tot cazul, art. 1198 nu poate fi aplicabil în speță, nefiind reclamat un depozit necesar și nici de o imposibilitate morală așa de mare încât părțile erau împiedecate să încheie un înscris când era vorba de un depozit așa de însemnat în valoare de 8.000.000 lei și când este constant că părțile nu locuiau în același oraș și că pentru o afacere mai neînsemnată, ca aceea a unei vânzări în valoare de 700.000 lei, ele au încheiat un act înscris și încă autentic;

Având în vedere că apelantul, neputând reclama dela intimat acest pretins depozit voluntar în calitate de succesor universal al mamei sale, susține în al doilea rând că vine în această acțiune în calitate de erede rezervatar, el fiind un terțiu lezat prin actele frauduloase dintre mama și fratele său, intimatul, și că deci proba testimonială este cel puțin din acest punct de vedere admisibilă;

Având în vedere că este exact în drept că dacă moștenitorii universali nu pot ataca actele făcute de autorul lor, pentru că ei îl reprezintă în toate drepturile și obligațiile sale și deci nu pot avea mai multe drepturi decât autorul lor, totuși ei pot ataca acele acte făcute în fraudă drepturilor lor vătămate, căci în acest caz ei acționează în virtutea dreptului lor propriu pe care îl au dela lege, ceea ce le dă caracterul de terții față de actele frauduloase;

Având în vedere că spre a fi primiți a face dovada cu martori, că actele autorului lor sunt simulate sau în alt mod încheiate în fraudă drepturilor lor, moștenitorii cari pretind că li s'a atins dreptul lor la rezervă, trebuie să facă în prealabil această dovadă;

Având în vedere că pe calea unei acțiuni în reducere întentată pe temeiul art. 848 cod. civ. un succesor rezervatar trebuie să dovedească mai întâi valoarea bunurilor succesoriale a autorului său; do-

vadă care nu se poate face cu martori, cum pretinde apelantul, ci cu inventarul succesiunii; apoi că bunurile existente în succesiune nu sunt îndestulătoare pentru a-i complini rezerva și în fine că decuș prin actele sale, fie ele reale sau simulate, a depășit cotitatea disponibilă, atingând rezerva reclamantului;

Având în vedere că, în speță, apelantul nu a făcut aceste dovezi; că el nici nu poate fi primit a le face, față de jurnalul interlocutoriu al Curței mai sus menționat prin care s'a stabilit că reclamantul nu a intentat o acțiune succesorală cu a cărei judecată prima instanță nici nu ar fi fost competentă și față de declarația sa formală că a înțeles să intenteze o simplă acțiune în depozit; că așa fiind, proba testimonială cerută pentru a dovedi punctul 2 și 3 de mai sus nu este admisibilă;

Având în vedere că în ce privește punctul 1) și anume dovada că actul de vânzare din 1924 este simulat și că el constituie o încercare de sustragerea averii succesorală în dauna moștenitorilor legali și rezervatari, ea devine și neconcludentă în această acțiune de depozit, cât timp apelantul, în calitate de rezervatar de care se prevalează, nu a dovedit prin mijloace legale punctele 2 și 3 și anume contractul de depozit și cuantumul averii succesorală depozitată; că deci și această probă cată a fi respinsă.

Pentru aceste motive respinge.

Semnați: A. Bogdan, I. Ștănescu-Buzău, G. P. Docan.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI S. IV-a

Audiența dela 5 Februarie 1936

Președinția D-lui Aurel Lerescu, președinte

Soc. în nume colectiv „Moara I. Graff” cu Societatea „Frații Finți”

VÂNZARE COMERCIALĂ. NEEEXECUTARE DIN PARTEA CUMPĂRĂTORULUI. VÂNZARE DIN NOU CĂTRE UN ALT CUMPĂRĂTOR DAUNE. DIFERENȚĂ DE PREȚ. VÂNZARE COACTIVĂ — ART. 68 COD. COM.

In caz de neexecutare din partea cumpărătorului, vânzătorul, chiar fără să uzeze de art. 68 cod. com., poate prea bine să-și valorifice dreptul său la daune în contra cumpărătorului în culpă, conform dreptului comun, reclamând diferența dintre prețul obținut și acela convenit la prima vânzare cu deosebirea numai, că în acest caz nemai având o dovadă legală a diferenței de preț așa cum ar fi avut în cazul când ar vi uzat de vânzarea coactivă, vă trebui să facă această dovadă prin celelalte mijloace de probațiune admise de codul de comerț.

Nr. 915. Respinsă aderarea la apel făcută de Societatea Frații Finți și admis apelul făcut de Societatea Moara Moștenitorii I. Graff.

Curtea,

Asupra apelului făcut de Societatea în nume colectiv „Moara Moștenitorii I. Graff” în contra sentinței cu No. 2174 din 1932, dată de Trib. Ilfov Secția I-a comercială, precum și asupra aderării la acest apel

făcută de Societatea în nume colectiv „Frații S. Finți”.

Având în vedere actele dela dosar și susținerile orale și scrise ale părților.

Având în vedere că prin acțiunea intentată la prima instanță reclamanta „Moara Moștenitorii I. Graff” a cerut rezilierea contractului de vânzare-cumpărare a 30 vagoane grâu intervenit între dânsa și Societatea „Frații Finți” la 17 August 1931, din culpa acesteia și ca urmare, condamnarea societății pârâte la plata sumei de 112.800 lei cu titlu de daune.

Având în vedere că Tribunalul prin sentința atacată cu apelul de față, constată că Societatea pârâtă a refuzat fără nici un motiv executarea contractului de vânzare-cumpărare ce a intervenit între dânsa și reclamantă, că se află astfel în culpă, și în consecință admite din acest punct de vedere acțiunea intentată de „Moara Moștenitorii Frații Graff” și reziliează contractul de vânzare intervenit între această reclamantă și pârâta Societatea „Frații Finți”.

În ce privește cererea de daune formulată de reclamantă, Tribunalul o respinge, găsind-o nefundată.

Având în vedere că sentința astfel pronunțată este atacată cu apel de Societatea reclamantă, pe motiv că rău tribunalul i-a respins cererea de daune, din moment ce a constatat existența contractului intervenit între părți și că acest contract s'a reziliat din culpa pârâtei care fără motiv a refuzat executarea lui.

Având în vedere că prin aderarea făcută la acest apel, Societatea „Frații Finți” se plânge în primul rând că rău Tribunalul a respins incidentul de incompetență, motiv care nu a mai fost susținut în fața Curței, astfel că urmează a fi înlăturat din discuție, iar în al doilea rând se plânge că rău Tribunalul a constatat că între părți a intervenit un contract de vânzare-cumpărare, când în realitate nu au fost decât niște simple oferte.

Având în vedere că în ce privește motivele de fapt și de drept pe temeiul căror prima instanță stabilește că între părțile litigante a intervenit un contract de vânzare perfect și că acest contract de vânzare nu a fost executat din culpa Societății pârâte, Curtea găsindu-le juste și întemeiate, le însușește în totul astfel că urmează a respinge apelul făcut prin aderare, de Societatea „Frații Finți” în contra dispozițiilor din sentința Tribunalului, privitoare la rezilierea contractului de vânzare, și pe care în această privință o confirmă în totul.

Având în vedere că în ce privește cererea de daune formulată de Societatea reclamantă, și evaluate de aceasta la suma de lei 112.800, ca reprezentând diferența între prețul cu care trebuia să fie cumpărat grâul de către pârâtă, adică 26.000 lei vagonul, și prețul cu care s'a vândut adică 22.500 lei vagonul plus comisionul de 7800 lei, Tribunalul o respinge motivând, că potrivit art. 68 codul comercial, diferența de preț a lucrurilor mișcătoare, cade numai atunci în sarcina cumpărătorului care nu și-a îndeplinit obligațiunea, când ea rezultă din vânzarea făcută după ordinul Bursei și prin Bursă.

Că întrucât, continuă Tribunalul în motivarea sa, în speță se constată că vânzarea grâului a cărui primire a fost refuzată de cumpărător, nu s'a făcut după ordinul Bursei și prin Bursă, ci prin bună învoială, între reclamantă și un oarecare L. Covu, reclamanta nu mai poate pretinde cu titlul de daune diferența de preț, astfel cum ar fi putut-o face numai dacă ar fi uzat de calea art. 68 cod. comercial.

Considerând că în adevăr potrivit art. 68 cod. com. când cumpărătorul unui bun nemișcător nu-și îndeplinește obligațiunea sa, vânzătorul are facultatea de a vinde acel lucru printr'un ofițer public, însărcinat cu asemenea acte, cum și dreptul la plata diferenței între prețul obținut și acela convenit la punerea în vânzare și daune interese, însă prin aceste dispozițiuni a voit numai să vină în ajutorul vânzătorului care nu este în culpă, punându-i la dispoziție un mijloc mai expeditiv și mai sigur pentru realizarea contractului, de care este liber a uza sau nu — fără ca prin aceasta să se poată deduce că a înțeles să subordoneze dreptul la daune, îndeplinirii procedurii prevăzute de acest text, desființând astfel principiile de drept comun în materie de daune interese.

Că deci vânzătorul dacă nu a uzat de calea art. 68 cod. comercial poate prea bine să-și valorifice dreptul său de daune în contra cumpărătorului în culpă, conform dreptului comun, reclamând diferența dintre prețul obținut și acela convenit la prima vânzare, cu deosebirea numai în acest caz, că ne mai având o dovadă legală a diferenței de preț așa cum ar fi avut în cazul când ar fi uzat de vânzarea coactivă, va trebui ca să facă această dovadă prin celelalte mijloace de probațiune admise de codul de comerț.

Că astfel fiind, în speță, în lipsă, de o atare dovadă Curtea, admitând în principiu apelului Societății „Moara Moștenitorii I. Graff”, prin care se plânge că rău Tribunalul i-a respins cererea de daune pe motiv că n'a uzat de calea prevăzută de art. 68 cod. comercial, urmează a dispune capentru stabilirea daunelor pretinse să se facă dovada cu mercurialele Bursei care a fost prețul grâului, data când a intervenit vânzarea către L. Covu.

Pentru aceste motive redactate de d-l consilier S. Rădulescu, admite în principiu apelul, respinge aderarea la apel.

Semnați: A. Lerescu, C. Dristorean, Ș. Rădulescu,

JURISPRUDENȚA STRAINĂ

AUTOMOBIL. — Pieton (Piedestras) Infirm surd și orb. Circularea sa pe drum. Automobil rănindu-l mortal. Lipsa culpei.

Un pieton surd și orb nu săvârșește nici o culpă circulând singur și fără conducător pe drum.

In consecință trebuie să fie condamnat să

repare prejudiciul cauzat moștenitorilor pietonului, automobilistul care l'a rănit mortal răsturnându-l pe drum.

C. Appel Paris 5 nov. 1931. *Semmaine Juridique* 1932 27. *Récueil des Sommaires de la Jur. Française* 1932 (Mai No. 5 pag. 424).

NOTA. — Mai de mult Curtea de Apel din Paris confirmând o sentință a Trib. Seine a decis tot astfel, adică că incumbă vizitiului — care nu-și oprește calul a cărui stăpânire trebuie totdeauna s'o aibă — să despăgubească de accidentul întâmplat pietonului care a traversat drumul în locul unde staționează omnibuzul și când el s'a reținut pe trotuar spre a aștepta următoarea trăsură. (*C. Appel Paris* 16 novembre 1907 (*Girardenat et Salmon Ricei*. De la responsabilité Civile, Délits et Quasi-Délits pag. 170).

D. Cotrutz

BIBLIOGRAFIE

A apărut :

COLECȚIUNE DE LEGI ȘI REGULAMENTE

(1 Ianuarie 1935 — 31 Decembrie 1935)

Tomul XIII

Partea I

LEGI

Edițiune oficială întocmită în conformitate cu art. 37 din Constituție și art. 3 din legea pentru organizarea Consiliului legislativ.

1935

Monitorul Oficial și Imprimeria Statului

Imprimeria Centrală, București 1935

Prețul 500 lei (împreună cu suplimentul)

CODUL CIVIL adnotat

Colecția C. HAMANGIU

apărut sub îngrijirea D-lui N. GEORGEAN

Președinte la Curtea de Apel din București

Doctrina Română și Franceză

Vol. I—IX

Condițiuni de plată avantajoase

Editura „ALCALAY”

CODUL GENERAL Hamangiu

Vol. I — XXIII

cuprinde întreaga legislație până în anul 1936

Apare sub îngrijirea D-lui Prof. Univ.

C. ALEXIANU

Condițiuni de plată avantajoase.

Editura „ALCALAY”